

Eric Zwijnenberg
12. Inhoud van de opleiding beginjaren

Ed van Gerven: Eric, we hebben het nu over het ontstaan van de opleiding gehad, en over de examens, over het eerste examen, maar misschien is het ook wel even handig om even te vertellen wat de opleiding precies inhield. Wat leerde je nou precies bij de eerste opleiding?

Eric Zwijnenberg: Ja, het uitgangspunt was eigenlijk om verantwoord te kunnen draaien met alle molentypes, ook industriële molens, zonder het ambacht van korenmolenaar of houtzager, dat niet, maar wel het laten malen van poldermolens, van watermolens, dus dat was eigenlijk de strekking: kunnen malen met een poldermolen en de rest van het molenbestand kunnen laten draaien op verantwoorde wijze en daar was ook het materiaal wat er beschikbaar kwam op gebaseerd, die cursus watermolenaar van Den Besten en het algemene molenboekje van Stokhuizen over molens in Nederland. Dus, dat was de insteek en zo werden ook de instructeurs gezocht. Maar ja, daar waren dan instructeurs bij die waren bijvoorbeeld korenmolenaar, en dan zag je dus al vrij gauw dat zowel de cursisten als die korenmolenaars het wel leuk vonden om natuurlijk ook wat te vertellen en te laten zien en over te dragen van dat malen met een steen bijvoorbeeld. Dus, dat sloop er toch een beetje in. Gelukkig. Maar, het was geen examenstof, dat niet. Hoewel, de examencommissie als ze in de gaten hadden dat een cursist op een korenmolen daar zijn lessen hadden gehad, daar soms wel op ingingen op die vragen. Wat meer vragen daarover stelde, maar dat had ook weer een gevaar in zich, ik heb dat met die examens ook wel eens ontdekt en bijgewoond. Dan deed iemand die op een houtzaagmolen was opgegroeid zeg maar examen en dan ging die examencommissie van alles vragen over een houtzaagmolen, nou, dat liep hartstikke vlot en die kandidaat slaagde ook en die komt naar buiten en de volgende kandidaat vraagt dan: 'wat hebben ze gevraagd?' Dus hij begon te vertellen en die volgende kandidaat stortte helemaal in. Die wist niks van zaagmolens. Maar, dat hoefde ook niet, maar die dacht op dat moment van: oh jee, als ze dat allemaal gaan vragen....

Ed van Gerven: En dat betekende ook trouwens Eric, hoe lang duurde zo'n examen eigenlijk, hoe lang duurde nou de theorie? Want dat missen we nog.....

Eric Zwijnenberg: Nou, al die allereerste examens waren natuurlijk veel te kort, omdat er acht kandidaten op een dag waren. Dus, dat was in een half uurtje. Maar, dat groeide later al gauw uit tot twee uur of zelfs nog wel iets meer hoor, dus dan waren er maar vier op een dag en daar hadden ze al hun handen aan vol. Het werd steeds uitgebreider.

Ed van Gerven: Ja, dan heb je het over de theorie en de praktijk?

Eric Zwijnenberg: En de praktijk ja.

Ed van Gerven: Dus, gewoon een twee uur durend examen was een beetje de standaardduur?

Eric Zwijnenberg: Ja.

Ed van Gerven: Oké.